

על הפרשה ועניני דיומא

זהר הקדוש מתוך מדבש עם פרוש

חלק יב/ג - פרשת בהעלותך/שלה	יום	וינא	מתוך מדבש
תקב-תקל	קנא ע"ב	קנא ע"ב	תקב-תקל
תקל-תקל	קנא ע"א	קנא ע"א	תקל-תקל
תקל-ז	קנא ע"ב	קנא ע"ב	תקל-ז
ז-יד	קנא ע"א	קנא ע"א	ז-יד
יד-ט	קנא ע"ב	קנא ע"ב	יד-ט
ט-כד	קנא ע"א	קנא ע"א	ט-כד
כד-פ	קנא ע"ב	קנא ע"ב	כד-פ

לישמועת שיעורי עמוד היומי
- בלישה"ק ובאדיש -
03.617.11.40

עלון מס' 269 | פרשת בשלח תשפ"ד

י"ל בעזרה ש"ת ע"י
מרכז "מתוך מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

מֹשֶׁה הֶעֱלָה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף מִפְּנֵי שָׁעַל יָדוֹ הָאֲמִינִי בְּמֹשֶׁה

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף וְגו', אֲמָאֵי סְלִיק גְּרַמּוּי, אֶלְא בְּגִין דְּהִנּוּ רִישָׁא לְנַחְתָּא לְגָלוּתָא, וְלֹא עוֹד אֶלְא דְּאִיהוּ סִימְנָא דְּגֵאוּלָּה הָהּ לִיה, וְאוּמִי לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל עַל דָּא, הָדָא הוּא דְּכָתִיב כִּי הִשְׁבַּע הַשְּׁבִיעַ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָא אִתְּמַר.

בְּשֵׁם קְדוּשַׁת הַעֲלָה מֹשֶׁה אַרְוֵנוּ שֶׁל יוֹסֵף

זַכָּאָה חוּלְקָא דְּמֹשֶׁה, דְּיִשְׂרָאֵל הוּוּ עֶסְקִי לְמִשְׁאֵל מְמוּנָא מִמְצָרָאֵי, וּמֹשֶׁה הָהּ עֶסְקִי בְּאוּמָאָה דְּיוֹסֵף. וְאִית דְּאֲמַרֵי אַרְוֵנָא בְּנִילוּס הָהּ, וּבִשְׁמָא קְדִישָׁא סְלִיק לִיה. וְעוֹד אָמַר מֹשֶׁה, יוֹסֵף הִגִּיעַ זְמַן פּוּרְקָנָא דְּיִשְׂרָאֵל, וְאָמַר עַלֵּה שׁוּר וְסְלִיק. וְאִית דְּאֲמַרֵי בֵּין מַלְכֵי מִצְרָאֵי הָהּ,

מתוך מדבש

בְּשֵׁם קְדוּשַׁת הַעֲלָה מֹשֶׁה אַרְוֵנוּ שֶׁל יוֹסֵף

זַכָּאָה חוּלְקָא דְּמֹשֶׁה אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל מֹשֶׁה, דְּיִשְׂרָאֵל הוּוּ עֶסְקִי לְמִשְׁאֵל מְמוּנָא מִמְצָרָאֵי שִׁישְׁרָאֵל וְעַמְהֵם כָּל בְּנֵי יוֹסֵף הָיוּ עוֹסְקִים לְשִׂאוֹל מְמוֹן מִהַמְצָרִים, וּמֹשֶׁה הָהּ עֶסְקִי בְּאוּמָאָה דְּיוֹסֵף וּמֹשֶׁה הָיָה עוֹסֵק לְקַיֵּם אֶת שְׁבוּעַת יוֹסֵף.

וְאִית דְּאֲמַרֵי אַרְוֵנָא בְּנִילוּס הָהּ וְיֵשׁ אוּמְרִים שְׁאוּרֵנוּ שֶׁל יוֹסֵף הָיָה מְשַׁלֵּף בְּנִילוּס, וּבִשְׁמָא קְדִישָׁא סְלִיק לִיה וּבִשְׁמֵם קְדוּשַׁת הַעֲלָה אוֹתוֹ. וְעוֹד יֵשׁ מִי שְׁאוּמַר, כִּי אָמַר מֹשֶׁה עַל יַד הַנְּהַר לְיוֹסֵף, יוֹסֵף הִגִּיעַ זְמַן פּוּרְקָנָא דְּיִשְׂרָאֵל יוֹסֵף כָּבַר הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁל גְּאֻלַּת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר עַלֵּה שׁוּר וְסְלִיק וְאָמַר שְׁתֵּי מַלּוֹת "עַלֵּה שׁוּר" וְעַלֵּה הָאוּרֵן, כִּי יוֹסֵף נִקְרָא שׁוּר כְּמוֹ שְׁאָמַר מֹשֶׁה כְּשֶׁבְּרַכּוֹ (דְּנָרִיס לֵג יו') בְּכוֹר שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ. וְאִית דְּאֲמַרֵי בֵּין מַלְכֵי מִצְרָאֵי הָהּ וּמִתְפָּנִן סְלִיק לִיה, וְיֵשׁ אוּמְרִים שְׁאוּרֵנוּ הָיָה מְשַׁלֵּף בֵּין הָאוּרֵנוֹת שֶׁל מַלְכֵי מִצְרָאִים וּמִשְׁם הַעֲלָה

מֹשֶׁה הֶעֱלָה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף מִפְּנֵי שָׁעַל יָדוֹ הָאֲמִינִי בְּמֹשֶׁה

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף וְגו' שׁוּאֵל אֲמָאֵי סְלִיק גְּרַמּוּי לְמַה מֹשֶׁה הֶעֱלָה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף, הֲלֹא בְּנֵי יוֹסֵף הָיוּ צְרִיכִים לְטַפֵּל בוֹ, וּמִשִּׁיב אֶלְא בְּגִין דְּהִנּוּ רִישָׁא לְנַחְתָּא לְגָלוּתָא אֶלְא לְפִי שִׁישׁוּף הָיָה הִרְאִישׁוֹן לְרִדְתָּ לְגָלוּת, לְכֵן מֹשֶׁה שְׁהוּא הַגּוֹאֵל הָיָה צְרִיף לְטַפֵּל בוֹ בְּעֲצָמוֹ, וְלֹא עוֹד אֶלְא דְּאִיהוּ סִימְנָא דְּגֵאוּלָּה הָהּ לִיה וְלֹא עוֹד אֶלְא שְׁסִימָן הַגְּאֻלָּה הָיָה בְּיָדוֹ, שְׁכֵן צִנְהָ יוֹסֵף לְאֶחָיו (פְּלִאֲטִים נ כד) וְאֵלֵהִי"ם פְּקוֹד וְפְקוֹד אֶתְכֶם, כְּלוּמַר הַגּוֹאֵל שְׁיָבֵא וְיֵאמַר פְּקִידָה כְּפוּלָה הוּא הַגּוֹאֵל הָאֲמִתִּי, וְלִפִּי שְׁמֹשֶׁה אָמַר כְּמוֹ שְׁצִנְהָ יוֹסֵף אֶת אֶחָיו, נִמְצָא שְׁעַל נְדִי יוֹסֵף הָאֲמִינִי בְּמֹשֶׁה, לְכֵן רָאוּי שְׁיִטְפֵּל בוֹ בְּעֲלוּתוֹ מִן הַגְּלוּת, וְאוּמִי לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל עַל דָּא וְהַשְּׁבִיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל עַל זֶה הָדָא הוּא דְּכָתִיב כִּי הִשְׁבַּע הַשְּׁבִיעַ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פְּקוֹד וְפְקוֹד אֵלֵהִי"ם אֶתְכֶם וְהִעֲלִיתֶם אֶת עֲצָמוֹתַי מִזֶּה אֶתְכֶם, וְהָא אִתְּמַר וּכְבֹר לְמַדְּנֵנוּ בְּן בְּמַדְרָשִׁים. (דף מו ע"א, ובכיאורינו כרך ה עמ' תק)

ומתמך סליק (ס"א ליה). ואית דאמרי בגין דלא יעבדון ליה עבודה זרה שווי בנילוס, וסרח בת אשר חויאת ליה למשה.

חביבה התורה לפני הקדוש ברוך הוא מכל העבודות המשפחות

ויהו"ה הולך לפנייהם יומם, רבי יוסי פתח, (תהלים כב א) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד, כמה חביבה אורייתא קמיה דקדשא בריך הוא, דכל מאן דאשתדל באורייתא רחים הוא לעילא רחים הוא לתתא, קדשא בריך הוא אצית ליה למלוווי, לא שביק ליה בהאי עלמא, ולא שביק ליה בעלמא דאתי, ואורייתא בעי למלעי בה ביממא ובלייליא, דכתיב (יהושע א ח) והגית בו יומם ולילה, וכתוב (ירמיה לג כה) אם לא בריתי יומם ולילה וגו'.

תינח ביממא, בלייליא אמאי, בגין דיהא שכח לגביה שמא קדישא שלים, כמה דלית יומם בלא ליליא, ולא או איהו שלים אלא דא עם דא, כף בעי אורייתא לאשתפחא עמיה דבר נש יומא וליליא, למהוי שלימותא לגבי דבר נש יומם ולילה.

מתוק מדבש

ברוך הוא עמו ממש ואורו מתנוצץ בו תמיד, ובתנאי שיעסק בתורה כראוי, וזה שאמר כי ואורייתא בעי למלעי בה ביממא ובלייליא והתורה צריכים לעסוק בה ביום ובלילה דכתיב והגית בו יומם ולילה שאינה תורה שלמה אלא על תנאי זה, וכתוב אם לא בריתי יומם ולילה וגו' הרי שצריך לעסוק בכרית התורה ביום ובלילה.

ושאל תינח ביממא ודאי שביום צריך לעסוק בתורה כמו שרוב קיום המצות עקר זמנם ביום, בלייליא אמאי אכל בלילה שהוא שעת מנוחת האדם מיגיעו למה יש חיוב לעסוק בתורה, ומשיב בגין דיהא שכח לגביה שמא קדישא שלים כדי שיהיה נמצא אצל האדם שם הקדוש הו"ה בשלמות, פי יהו"ה הם בבחינת התפארת שהוא בחינת יום, וה' האחרונה במלכות [בשכינה] שהיא בחינת לילה, פי כמה דלית יומם בלא ליליא כמו שאין יומם שהוא בחינת התפארת בלא גקביה [השכינה] שהיא בחינת לילה, ולא או איהו שלים אלא דא עם דא ואין הוא שלמות אלא זה עם זה וצריך לחברם יחד, כף בעי אורייתא לאשתפחא עמיה דבר נש יומא וליליא כף צריכה התורה להמצא עם האדם דהיינו שילמד ביום ובלילה, למהוי שלימותא לגבי דבר נש יומם ולילה כדי שתהיה שלמות אצל האדם בחינת יום ובחינת לילה. (דף מו ע"א, ובביאורינו כרך ה עמ' תקא-תקב)

אותו. ואית דאמרי בגין דלא יעבדון ליה עבודה זרה שווי בנילוס ויש אומרים כי כדי שלא יעשו אותו עבודה זרה שמו בני ישראל את ארוננו בנילוס, וסרח בת אשר חויאת ליה למשה וסרח בת אשר הראתה למשה מקום הארון. (דף מו ע"א, ובביאורינו כרך ה עמ' תק)

חביבה התורה לפני הקדוש ברוך הוא מכל העבודות המשפחות

ויהו"ה הולך לפנייהם יומם כדי לפרש פסוק זה, רבי יוסי פתח לפרש מה שכתוב למנצח על אילת השחר מזמור לדוד (פרש רש"י על פסוק ישראל שהיא אילת אהבים הנשקפה כמו שחר), והקדים בשבחה של התורה ואמר כמה חביבה אורייתא קמיה דקדשא בריך הוא כמה חביבה התורה לפני הקדוש ברוך הוא, כי היא חביבה מכל עבודות המשפחות, שבכל מה שאפשר לעבוד את הבורא התורה היא החביבה מהכל, דכל מאן דאשתדל באורייתא רחים הוא לעילא רחים הוא לתתא שכל מי שעוסק בתורה אהוב הוא בין מלאכי מעלה ואהוב הוא בין התחתונים בעולם הזה, ונקט לשון אשתדל, דהיינו שמשתדל להוסיף תמיד בלמוד התורה, קדשא בריך הוא אצית ליה למלוווי הקדוש ברוך הוא מקשיב לדבריו, לא שביק ליה בהאי עלמא ולא שביק ליה בעלמא דאתי ואינו עוזב אותו בעולם הזה שחופף עליו תמיד, ואינו עוזב אותו בעולם הבא, כי העוסק בתורה הקדוש

לא רצה הקדוש ברוך הוא התעוררות מלמטה בקריעת ים סוף

תא חזי, הכא פד אתקריב פרעה לאגחא קרבא בהו בישראל, בההוא זמנא לא בעי קדשא בריך הוא דיתערוני ישראל אתערוותא לתתא פלל, דהא אתערוותא לעילא הוא, דהא אבהן אקדימו ואתערו אתערוותא דא לעילא, וזכותא דלהון קאים קמיה, ולא בעא קדשא בריך הוא דישראל יתערוני לתתא פלל, הדא הוא דכתיב יהו"ה ילחם לכם ואתם תחרישון, תחרישון ודאי, ולא תתערוני מלה דלא אצטריף לכו, והכא אתפליל שמא קדישא באתוון רשימן, והא אתערו ביה חבריא.

שם הוי"ה הוא רחמים בכל מקום

רבי יוסי ורבי יהודה הו אולי בארחה, אמר רבי יוסי לרבי יהודה, ודאי תנינא יהו"ה בכל אתר רחמי, ואף על גב דאגח קרבא ועביד דינא, ההוא דינא ברחימותא הוא. והכא חמינא דכתיב יהו"ה ילחם לכם, ולא אתחזי בההוא דינא רחמי פלל, דהא כתיב לא נשאר בהם עד אחד.

מתוך מדבש

אצטריף לכו ולא תעוררו דבר שאין צריך לכם, והכא וכאן בפסוק זה אתפליל שמא קדישא באתוון רשימן נכלל שם הקדוש באותיות רשומות, והיינו שרשום בראשי תבות של יהוה ילחם לכם השם י"ל שהוא שם אחד קדוש משבעים ושנים שמות, ורמז בו משה בתפלתו כדי לעורר זכות האבות, והא אתערו ביה חבריא וכבר נתעוררו בזה החברים לפרשו כראוי.

(דף מז ע"ב, ובביאורינו כרך ה עמ' תקוח-תקיט)

שם הוי"ה הוא רחמים בכל מקום

רבי יוסי ורבי יהודה הו אולי בארחה אלו השני חברים היו הולכים בדרך, אמר רבי יוסי לרבי יהודה שאל ממנו ודאי תנינא יהו"ה בכל אתר רחמי ודאי הוא מה שלמדנו ששם הוי"ה הוא רחמים בכל מקום, ואף על גב דאגח קרבא ועביד דינא ואף על פי ששם זה עושה מלחמות ועושה דין, אבל ההוא דינא ברחימותא הוא דין זה הוא ברחמים, כי כשמתגלה שם זה בפעלת הדין בהכרח יהיה שם רחמים, והיינו רחום בדין. ומקשה והכא חמינא והלא כאן אנו רואים דכתיב יהו"ה ילחם לכם שהוא שם הרחמים, ולא אתחזי בההוא דינא רחמי פלל ולא נראה בדין זה שום רחמים פלל דהא כתיב לא נשאר בהם עד אחד הרי שהיה שם דין גמור.

לא רצה הקדוש ברוך הוא

התעוררות מלמטה בקריעת ים סוף תא חזי, הכא פד אתקריב פרעה לאגחא קרבא בהו בישראל בא וראה כאן אצל הים פאשר נתקרב פרעה לעשות מלחמה בישראל, בההוא זמנא לא בעי קדשא בריך הוא דיתערוני ישראל אתערוותא לתתא פלל באותו הזמן לא רצה הקדוש ברוך הוא שיעוררו ישראל שום התעוררות מלמטה פלל, אפלו בתפלה וצעקה מפני שמצדם לא היו ראויים להנצל, ואם הם יעוררו בתפלה שצריכה לעלות דרך עלית העולמות ולבקוע בין החיצונים, אז יתעוררו המקטרגים כנגדם ותתעורר מדת הדין, ועוד דהא אתערוותא לעילא הוא כי כבר הייתה התעוררות למעלה, והיינו דהא אבהן אקדימו ואתערו אתערוותא דא לעילא כי האבות הקדימו והעירו התעוררות זו למעלה, וזכותא דלהון קאים קמיה וזכות שלהם צמד לפניו להציל את בנייהם, (והנה משמע שהדבר שנעשה לאדם בזכות אבות הוא טוב ואין בו כל כך קטרוג כמו בדבר שנעשה בבקשה ובתפלה). ולא בעא קדשא בריך הוא דישראל יתערוני לתתא פלל ולא רצה הקדוש ברוך הוא שישראל יעוררו מלמטה שום התעוררות פלל על ידי צעקה ותפלה הדא הוא דכתיב יהו"ה ילחם לכם ואתם תחרישון פרושו תחרישון ודאי ממש, שצוים שישתקו מפני שצעקתם קרובה לקלקל ורחוקה מלתקן, ולא תתערוני מלה דלא

אמר ליה מלה דא שמענא מרבי שמעון, דאמר דאפילו הכא דינא ברחמי הוה, דחפא עליהון ימא ומיתו, ולבתר אפיק לון ימא, וקדשא בריך הוא בעא ביקריהון ואתקברו בארעא, ולא בעאת ארעא לקבלא לון, עד דאושטי לה קדשא בריך הוא ימיניה וקבילת לון, הדא הוא דכתיב נטית ימינך תבלעמו ארץ, ובגין דא האי דינא ברחמי הוה.

סוד רצון ה' יתברך, ב'ואתם תחרישון'

ועל דא לא בעא קדשא בריך הוא דיתערוני ישראל מלה בעלמא, דאי יתערוני ישראל מלה, לא יתערוני שמא דרחמי, ולא יתעביד דינא ברחמי, הדא הוא דכתיב יהו"ה ילחם לכם, ואתם תחרישון, דלא תתערוני מידי, דהא שמא דרחמי בעי לאתערא עליהו למעבד דינא ברחמי, ועל דא בעי דלא תעבדון פגימו ותתערוני מלה אחרא.

מתוק מדבש

סוד רצון ה' יתברך, ב'ואתם תחרישון'

ועל דא לא בעא קדשא בריך הוא דיתערוני ישראל מלה בעלמא ועל כן לא רצה הקדוש ברוך הוא שבני ישראל יעוררו מלמטה שום דבר תפלה וצעקה בעולם, דאי יתערוני ישראל מלה שאם יעוררו ישראל דבר תפלה מלמטה, לא יתערוני שמא דרחמי לא היו מעוררים שם הרחמים, כי מצד שנאתם את המצרים היו רוצים להנצקם בהם בכל חמר הדין בלי שום רחמים והיו מעוררים את שם אלהי"ם, ואז ולא יתעביד דינא ברחמי לא היה נעשה הדין ברחמים הדא הוא דכתיב יהו"ה ילחם לכם והיינו דין ברחמים, ואתם תחרישון פרוש דלא תתערוני מידי שלא תעוררו את שם אלהי"ם שהוא מדת הדין, דהא שמא דרחמי בעי לאתערא עליהו למעבד דינא ברחמי כי שם הרחמים צריך לעורר עליהם לעשות דין ברחמים, ועל דא בעי דלא תעבדון פגימו ותתערוני מלה אחרא ועל כן צריך שלא תעשו פגם על ידי שתעוררו את מדת הדין לבדה.

(דף מז ע"ב, ובבאוריניו כרך ה עמ' תקכ)

אמר ליה רבי יהודה לרבי יוסי מלה דא שמענא מרבי שמעון דבר זה שמעתי מרבי שמעון, דאמר דאפילו הכא דינא ברחמי הוה שאמר שאפלו כאן היה הדין ברחמים, דחפא עליהון ימא ומיתו שהגם שפסה עליהם הים ומתו, אבל ולבתר אפיק לון ימא אחר כף הים פלט אותם ליבשה, וקדשא בריך הוא בעא ביקריהון ואתקברו בארעא והקדוש ברוך הוא רצה בכבודם ונקברו בארץ, ולא בעאת ארעא לקבלא לון ובתחלה לא רצתה הארץ לקבל אותם בתוכה, מפני שנתקלה בשקבלה את דמי הכל, וכן כאן חששה לקללה פי המצרים לא היו ראויים לקבורה מפני רשעתם, עד דאושטי לה קדשא בריך הוא ימיניה וקבילת לון עד שהושטי לה הקדוש ברוך הוא ימינו ונשבע לה שלא תקלל על ידי זה וקבלה אותם הדא הוא דכתיב נטית ימינך תבלעמו ארץ פרוש שנקברו בארץ, והטעם שחפץ ה' לקברם הוא לפי שקבלו את יעקב ובניו בכבוד גדול והושיבוים במיטב הארץ, ובגין דא האי דינא ברחמי הוה ועל כן גם דין זה היה ברחמים.

(דף מז ע"ב, ובבאוריניו כרך ה עמ' תקיט-תקכ)

לקבלת העלון מודי שבוע יש לשלוח אימייל בכתובת:
3022233@gmail.com

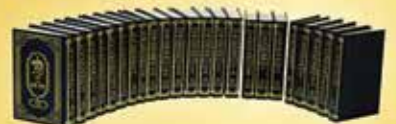
הזוהר הקדוש ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערגער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)

מוקד הזמנות:

02-50-222-33

www.matokmidvash.com